

IDENTYFIKATOR DOSTĘPOWY

- Pamiętaj aby nosić identyfikator w widocznym miejscu
- Nie przekazuj identyfikatora innej osobie
- Jeśli zgubisz identyfikator pilnie zgłoś ochronie obiektu lub w recepcji
- Zwróć identyfikator przy wyjściu z terenu chronionego (wrzuc do wrzutni lub oddaj ochronie obiektu lub w recepcji)
- Pamiętaj aby nie wchodzić „za kims” do budynków/pomieszczeń do których nie masz uprawnień dostępowych na identyfikatorze

PRZEPUSTKA WJAZDOWA

- Wjazd na teren Instytutu możliwy jest tylko po uzyskaniu przepustki, uprawniającej do wjazdu
- Przepustki wydawane są w recepcji lub wartowni na podstawie wcześniejszego zgłoszenia
- Parkowanie możliwe jest tylko na wskazane miejscach oznaczonych jako GOŚĆ
- Przy bramie wyjazdowej należy zwrócić przepustkę pracownikom ochrony.

WIZYTA W LABORATORIACH

- Wejście do laboratorium możliwe jest tylko po wcześniejszym przeprowadzeniu instruktażu BHP przez pracownika laboratorium
- Gość zobowiązany jest do podpisania dokumentu potwierdzającego zapoznanie się z zasadami bezpieczeństwa i zagrożeniami w laboratorium
- Środki ochrony indywidualnej udostępniane są gościowi przed wejściem do laboratorium
- Poruszanie się po laboratorium odbywa się wyłącznie pod nadzorem pracownika Instytutu
- Po zakończeniu wizyty gość zobowiązany jest do zwrotu środków ochrony oraz opuszczenia strefy laboratoryjnej zgodnie z poleceniami pracownika Instytutu.

Zasady bezpieczeństwa obowiązujące na terenie Łukasiewicz – Instytutu Lotnictwa. Prosimy o zapoznanie się z nimi oraz ich przestrzeganie

Na terenie Instytutu obowiązuje całkowity zakaz używania otwartego ognia

Poza miejscami wyznaczonymi obowiązuje całkowity zakaz palenia

Prędkość dopuszczalna pojazdów na terenie Instytutu wynosi 20 km/h

Wnoszenie i spożywanie alkoholu oraz środków odurzających jest zabronione

W budynkach/pomieszczeniach obowiązuje zakaz fotografowania/filmowania

W razie pożaru uruchom system alarmowy i powiadom właściwe służby ratunkowe

Osobie poszkodowanej w wypadku należy udzielić pierwszej pomocy i powiadomić właściwe służby. Apteczki pierwszej pomocy zlokalizowane są w oznaczonych pomieszczeniach

W przypadku ewakuacji budynku kieruj się do wyjścia zgodnie ze znakami ewakuacyjnymi

Oznakowanie drzwi budynków, w których znajdziesz automatyczne defibrylatory zewnętrzne (AED)

W przypadku ewakuacji z budynku kieruj się do miejsca zbiórki

Poruszaj się po wyznaczonych drogach komunikacyjnych. Zachowaj najwyższą ostrożność, uważaj na innych uczestników ruchu

Zapoznaj się z wewnętrznymi procedurami bezpieczeństwa

UWAGA! Numer Alarmowy 112

W przypadku uruchomienia sygnałów alarmowych, należy postępować zgodnie z komunikatem ostrzegawczym,

W przypadku komunikatu

„Uwaga! Uwaga! – ewakuacja budynku”,

należy niezwłocznie opuścić budynek, najkrótszą możliwą drogą i udać się do przypisanego miejsca zbiórki. W przypadku komunikatu

„Uwaga! Uwaga! – pozostań w budynku”,

należy pozostać w budynku i znaleźć bezpieczne miejsce.

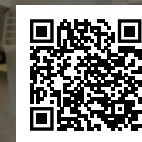
Łukasiewicz
Instytut
Lotnictwa

Witamy na terenie Sieci Badawczej Łukasiewicz – Instytutu Lotnictwa

Cieszymy się, że możemy Państwa gościć na terenie naszego Instytutu, który należy do najnowocześniejszych w Europie. Istniejemy od 1926 roku, w naszych laboratoriach prowadzone są prace badawczo-rozwojowe dla przemysłu w zakresie technologii lotniczych, kosmicznych i bezzałogowych. Ze względu na charakter prowadzonych prac i sąsiedztwo Lotniska Chopina, na terenie Instytutu obowiązują ściśle określone zasady bezpieczeństwa i przepisy bhp, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska. Prosimy o zastosowanie się do przedstawionych zasad bezpieczeństwa.

Potrzebujesz pomocy lub zauważyłeś niebezpieczne zdarzenie na terenie Łukasiewicz – Instytutu Lotnictwa?
Zgłoś je pod numerem alarmowym

722 241 997

www.ilot.lukasiewicz.gov.pl

WITAMY W ŁUKASIEWICZ - INSTYTUCIE LOTNICTWA

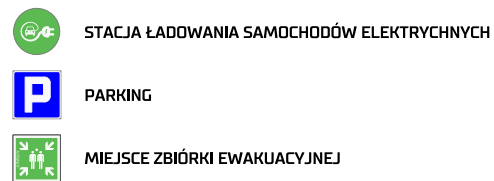
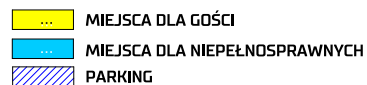
al. Krakowska 110/114
**Obiekt Chroniony,
Monitorowany całodobowo**

MAPA TERENU INSTYTUT LOTNICTWA

BUDYNKI

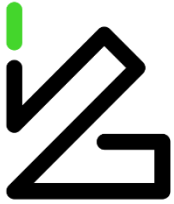
PARKING

Zabrania się wnoszenia na teren Instytutu:

- broni i amunicji, w tym broni bojowej, myśliwskiej, sportowej, gazowej, alarmowej i sygnałowej, czarnoprochowej, cięciwowej,
- broni pneumatycznej, broni kolekcjonerskiej, replik broni, przedmiotów przypominających broń palną,
- pistoletów i karabinków do paintballa,
- chemicznych środków obezwładniających,
- paralizatorów,
- materiałów wybuchowych i materiałów pirotechnicznych,
- prekursorów materiałów wybuchowych,
- materiałów żrących, cuchnących, łatwopalnych,

- innych przedmiotów niebezpiecznych, których użycie w sposób kontrolowany lub niekontrolowany lub których wykorzystanie w sposób niedozwolony, według oceny pracownika ochrony lub pracowników Działu Bezpieczeństwa i Ochrony Lukaszewicz - Instytutu Lotnictwa, może stanowić zagrożenie dla życia, zdrowia oraz mienia osób pracujących lub przebywających na terenie chronionym,
- napojów alkoholowych,
- środków odurzających lub substancji psychotropowych.

Łukasiewicz
Instytut
Lotnictwa

SIEĆ BADAWCZA ŁUKASIEWICZ - INSTYTUT LOTNICTWA

PORADNIK REAGOWANIA
*w przypadku wystąpienia wewnętrznych
i zewnętrznych zagrożeń fizycznych
na terenie Sieci Badawczej Łukasiewicz – Instytut Lotnictwa.*

Warszawa, styczeń 2025

Spis treści

ROZDZIAŁ 1.	3
Pojęcia słownikowe	3
ROZDZIAŁ 2.	3
Alarmowanie i powiadamianie	3
1. Cel	3
2. Charakterystyka zagrożeń	4
3. Reakcja na zagrożenia	4
4. Alarmowanie	4
5. Powiadamianie	5
6. Schemat powiadamiania	6
ROZDZIAŁ 3.	7
Instrukcje postępowania	7
1. Pożar	7
2. Katastrofa budowlana	8
3. Wtargnięcie napastnika	8
3.1 Wtargnięcie napastnika (terrorysty) – „aktywny strzelec”	8
3.2 Wtargnięcie napastnika (terrorysty) – „zakładnicy”	9
3.3 Wtargnięcie napastnika (terrorysty) – „działania Policji”	10
4. Kradzież lub kradzież z włamaniem	10
4.1 Kradzież lub kradzież z włamaniem – „ujawnienie kradzieży”	10
4.2 Kradzież lub kradzież z włamaniem – „ujęcie sprawcy na gorącym uczynku”	10
4.3 Napad rabunkowy	11
5. Intruz na terenie kampusu	12
6. Podłożenie materiału wybuchowego	12
6.1 Podłożenie ładunku wybuchowego – „informacja o podłożeniu”	12
6.2 Podłożenie ładunku wybuchowego – „ujawniono podejrzany pakunek”	13
7. Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego	14
7.1 Informacja o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną	14
7.2 Skażenie substancją chemiczną/biologiczną – wykryte natychmiast	14
7.3 Skażenie substancją chemiczną/biologiczną – wykryte późno	15

ROZDZIAŁ 1 – słownik pojęć:

Lp.	Definicje/pojęcia i skróty	Znaczenie definicji/pojęcia i skrótu
1.	Zagrożenie	Stan, wydarzenie lub okoliczność, która potencjalnie może wyrządzić krzywdę ludziom oraz spowodować zniszczenia mienia, infrastruktury
2.	Sytuacja zagrożenia	Sytuacja, w której osoba jest narażona co najmniej na jedno zagrożenie. Narażenie może spowodować szkodę natychmiast lub po pewnym czasie
3.	Sytuacja kryzysowa	Sytuacja wpływająca negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach lub środowiska, wywołującą znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych sił i środków
4.	Strefa zagrożenia	Strefa, w której występuje ryzyko dla zdrowia lub bezpieczeństwa pracownika
5.	Alarm	Sygnal z dowolnego źródła informujący, że zostało wykryte zagrożenie lub że wystąpiła sytuacja kryzysowa
6.	Alarmowanie	Działanie mające na celu natychmiastowe przekazanie sygnału o zagrożeniu do wszystkich osób pozostających w strefie zagrożenia
7.	Powiadamianie	Przekazywanie przy użyciu wszelkich dostępnych środków informacji, mających na celu poinformowanie właściwych służb i osób pozostających w strefie zagrożenia o możliwości wystąpienia zagrożenia, o jego wystąpieniu lub ustąpieniu
8.	Ewakuacja	Uporządkowany ruch osób do miejsca bezpiecznego w przypadku pożaru lub innego niebezpieczeństwa
9.	Łukasiewicz-ILOT	Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Lotnictwa

ROZDZIAŁ 2 – Alarmowanie i powiadamianie:

1. Cel

Celem niniejszego poradnika jest wskazanie zasad postępowania w przypadku wystąpienia wewnętrznych i zewnętrznych zagrożeń fizycznych oraz zapewnienie sprawnego informowania, ostrzegania, alarmowania i powiadamiania.

2. Charakterystyka zagrożeń

Do potencjalnych zagrożeń fizycznych należy zaliczyć:

- podejrzenie podłożenia ładunku wybuchowego
- podejrzenie otrzymania podejrzonej przesyłki
- kradzież lub włamanie połączone z kradzieżą
- agresywne zachowanie osób lub osoby
- wtargnięcie osoby posiadającej broń
- wtargnięcie terrorysty
- zagrożenie wybuchem pożaru lub wybuch pożaru
- zagrożenie wybuchem gazu lub wybuch gazu
- zagrożenie niebezpiecznymi środkami chemicznymi lub biologicznymi
- zagrożenie katastrofą budowlaną i zagrożenie siłą żywiołową.

W niemal każdym z powyższych przypadków dochodzi do ogłoszenia alarmu i ewakuacji pracowników. Sposób ich przeprowadzenia powinien być znany wszystkim pracownikom,

a ćwiczenia w przeprowadzaniu ewakuacji odbywają się cyklicznie. Zasady ewakuacji zostały zawarte w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego oraz w Procedurach Ewakuacji pracowników na terenie Łukasiewicz-ILOT.

3. Reakcja na zagrożenia

Najważniejszym działaniem, jakie należy podjąć w przypadku stwierdzenia zagrożenia, jest jak najszybsze powiadomienie o niebezpieczeństwie wszystkich osób znajdujących się w strefie zagrożenia i natychmiastowe podjęcie działań mających na celu ratowanie zdrowia, życia osób zagrożonych oraz mienia. Jednak przede wszystkim, najważniejsze jest ratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych.

Właściwa reakcja na zagrożenie – adekwatna do zaistniałego zagrożenia, oraz szybkie powiadomienie odpowiednich służb, są istotnym elementem w dążeniu do usunięcia lub minimalizacji negatywnych skutków.

4. Alarmowanie

Alarm o niebezpieczeństwie/zagrożeniu powinien być ogłoszony wszelkimi możliwymi środkami. Alarmowanie, osób pozostających w pomieszczeniach budynku winno być przeprowadzane w taki sposób, aby nie powodować paniki. Należy pamiętać o tym, że informacja o alarmie i konieczności ewakuacji w pierwszej kolejności powinna dotrzeć do użytkowników obiektu wykonujących swoje czynności służbowe.

- 1) W jaki sposób możesz zaalarmować:
 - a) Werbalne
 - b) Wciskając ręczny ostrzegacz pożarowy (ROP) – urządzenie do ręcznego uruchomienia sygnalizacji pożarowej. Uruchomić go powinna osoba, która zauważyła pożar, bądź inne zagrożenie pożarowe

- c) Wciskając przycisk bezpieczeństwa „grzybek” – uruchamiany w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia

d) Powiadamiając ochronę obiektu, która uruchomi systemy ostrzegania i alarmowania.

2) W jaki sposób możesz zostać zaalarmowany:

a) Werbalnie

b) Poprzez akustyczne systemy alarmowania:

- dźwiękowy modulowany
- komunikaty głosowe **w języku polskim i angielskim**, o treści:

1.	 kom_1.mp3	Uwaga! Uwaga! – ewakuacja budynku. Proszę o niezwłoczne opuszczenie budynku, najkrótszą możliwą drogą i udanie się do przypisanego miejsc zbiórki
2.	 kom_2.mp3	Uwaga! Uwaga! – pozostań w budynku. Znajdź bezpieczne miejsce i czekaj do odwołania alarmu lub otrzymania innych instrukcji
3.	 mix_08s (audio-joiner.com).mp3	Uwaga! Uwaga! – alarm został odwołany

5. Powiadamanie

W dużej liczbie przypadków wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa fizycznego niezbędne jest wezwanie odpowiednich służb drogą telefoniczną:

1) Służby ratunkowe:

- Centrum Powiadamiania Ratunkowego (CPR) – **112** (Europejski Telefon Alarmowy obowiązujący na terenie całej Unii Europejskiej)
- Policja **997**
- Straż Pożarna **998**
- Pogotowie Ratunkowe **999**
- Pogotowie Energetyczne **991**
- Pogotowie Gazowe **992**
- Pogotowie Ciepłownicze **993**
- Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne **994**
- Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego **987**
- Infolinia Policji (połączenie bezpłatne) **800 120 226**.

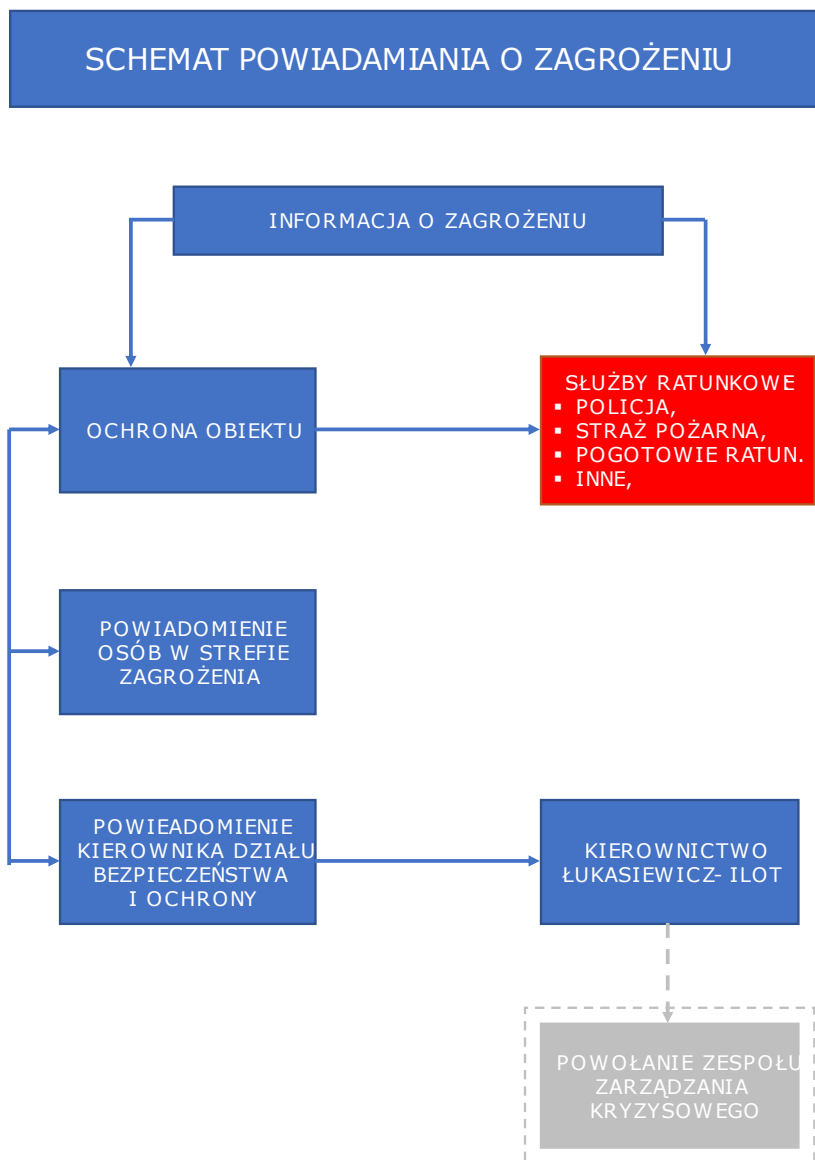
2) Służba wewnętrzna Łukasiewicz-ILOT:

- Ochrona obiektu Łukasiewicz-ILOT – **722 241 997** (24/7)
- Kierownik Działu Bezpieczeństwa i Ochrony - **661 402 856**.

Procedura wezwania służb ratunkowych, powinna odbywać się zgodnie z poniższym schematem:

- 1) wybranie numeru odpowiedniej służby. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podanie następujących informacji:
 - rodzaj stwierdzonego zagrożenia
 - nazwę i adres instytucji
 - imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
 - telefon kontaktowy
 - zrealizowane dotąd działania w reakcji na zagrożenie.
- 2) potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia i zapisanie danych przyjmującego zgłoszenie.

6. Schemat powiadamiania

ROZDZIAŁ 3 – Instrukcje postępowania

Najważniejsze zasady, które powinna pamiętać i przestrzegać każda osoba znajdująca się w strefie zagrożenia z chwilą ogłoszenia alarmu:

- 1) słuchaj i wykonuj dokładnie polecenia osób kierujących ewakuacją
- 2) bądź opanowany, nie ulegaj panice, zachowaj ciszę, spokój i rozwagę
- 3) nie korzystaj z wind
- 4) udaj się do wyznaczonych miejsc ewakuacji i poczekaj na dalsze instrukcje
- 5) po drogach ewakuacyjnych poruszaj się szybko, unikaj blokowania ruchu, zatrzymywania się, czy też gwałtownego napierania na poruszających się z przodu
- 6) ostrzegaj o niebezpieczeństwie
- 7) pomagaj osobom słabszym
- 8) udzielaj pierwszej pomocy w miejscu bezpiecznym, jedynie wtedy, gdy nie ma to wpływu na własne bezpieczeństwo
- 9) bezwzględnie podporządkowuj się osobom kierującym działaniami ratowniczymi
- 10) nie lekceważ zagrożenia, nawet wówczas, gdy nie zagraża ci bezpośrednio.

1. POŻAR

1.1 Pożar

Pożar to niebezpieczne i nagłe zjawisko, które jest ogromnym zagrożeniem dla ludzi, środowiska i rzeczy materialnych. Kiedy staniemy się świadkiem pożaru, musimy podjąć odpowiednie działania dla ratowania życia i zdrowia ludzi oraz mienia, a także dzięki którym zostanie on ugaszony. Po zauważeniu pożaru, należy:

Każdy pracownik, który zauważył pożar lub uzyskał informację o pożarze obowiązany jest zachować spokój - nie dopuszczając do paniki oraz natychmiast zaalarmować Państwową Straż Pożarną oraz ochronę obiektu (**722 241 997**).

Zaalarmować wszystkie osoby będące w strefie pożaru o grożącym im niebezpieczeństwie.

Wcisnąć Ręczny Ostrzegacz Pożarowy (ROP).

Równoległe z alarmowaniem straży pożarnej przystąpić do akcji ratowniczo - gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego, znajdującego się w pobliżu.

Pamiętać iż prowadząc jakiegokolwiek działania podczas pożaru, należy kierować się rozwagą i w miarę możliwości – spokojem.

W pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu. Osoby opuszczające strefę zagrożenia kierują się do najbliższego wyjścia służącego celom ewakuacji zgodnie z kierunkiem i oznakowaniem.

Osoby nie biorące udziału w akcji ratowniczej powinny opuścić strefę zagrożenia.

Nie warto tracić czasu na ratowanie rzeczy osobistych bo ogień może nam odciąć drogę ucieczki. Wyjątek stanowi sytuacja, gdy w pomieszczeniu znajduje się więcej osób, a pożar można opanować samodzielnie.

Pozamykać drzwi oddzielające pomieszczenia objęte pożarem od pomieszczeń sąsiednich.

Nie zamykać drzwi na klucz.

Pamiętajmy nie wolno nam otwierać okien, albowiem przez otwarte okna do ogarniętego pożarem pomieszczenia dociera tlen, co może spowodować rozprzestrzenienie się ognia. Nie wolno również gasić wodą urządzeń znajdujących się pod napięciem.

Jeżeli dym bądź płomień odetną nam drogę ucieczki należy wówczas zamknąć pomieszczenie, w którym przebywamy i uszczelnić drzwi np. mokrym ręcznikiem. Warto również otworzyć wtedy szeroko okna, czekając na pomoc.

Po przybyciu straży pożarnej należy bezwzględnie podporządkować się poleceniom kierującego działaniami ratowniczo-gaśniczymi.

2. KATASTROFA BUDOWLANA

2.1 Katastrofa budowlana

Katastrofą budowlaną jest niezamierzone i jednocześnie nagłe i niespodziewane zniszczenie obiektu budowlanego (w całości lub w części). Katastrofa budowlana najczęściej ma charakter gwałtowny, trwa stosunkowo krótko i jest bardzo niszcząca. W przypadku zagrożenia wystąpienia katastrofy budowlanej i ewakuacji z obiektu:

Niezwłocznie poinformuj o grożącym niebezpieczeństwie osoby przebywające w rejonie zagrożenia.

Powiadom służby ratunkowe straż pożarną, pogotowie ratunkowe, policję, a także ochronę obiektu (722 241 997), a następnie przystąp do ewakuacji zagrożonych osób.

W miarę możliwości udziel pierwszej pomocy poszkodowanym.

Zabierz ze sobą jeśli to możliwe, podstawową dokumentację, najcenniejsze mienie.

Gdy nie możesz opuścić budynku/pomieszczenia drzwiami wyjściowymi, klatką schodową z powodu zagrożenia lub innych przeszkód - jeśli jest to możliwe, uciekaj przez okno.

Zachowaj szczególną ostrożność - uwaga na stropy, klatki schodowe.

Gdy nie masz możliwości opuszczenia budynku wywieś w oknie białe płótno lub kartkę papieru - jako znak dla ratowników, że potrzebujesz pomocy.

Gdy jesteś unieruchomiony (przysypany) nawołuj pomocy, stukaj w lekkie elementy metalowe. Jeżeli masz telefon – użyj go w celu wezwania pomocy. Oszczędzaj siły, tlen, staraj się zachować spokój.

Gdy opuścisz budynek powiadom kierującego akcją ratowniczą o osobach, które zostały jeszcze w pomieszczeniach budynku, oraz o osobach, które aktualnie i na pewno przebywają poza budynkiem.

Jeśli posiadasz informacje pomocne w akcji ratowniczej przekaz je niezwłocznie służbom ratowniczym.

Nie wracaj na miejsce katastrofy ani nie wchodź do uszkodzonego wypadkiem budynku bez zezwolenia służb budowlanych, które określą czy takie wejście jest bezpieczne.

Jeżeli doznałeś obrażeń (jesteś ranny) zgłoś się do przybyłych na miejsce ratowników medycznych.

3. WTARGNIĘCIE NAPASTNIKA

3.1 Wtargnięcie napastnika (terrorysty) – „aktywny strzelec”

Poniższe rekomendacje odnoszą się do niezbędnej reakcji i dotyczą sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym przedmiotem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w pomieszczeniach, tzw. *aktywny strzelec*:

Ucieczka z zagrożonego obszaru poza rejon zagrożenia, tylko w przypadku bezpośredniej bliskości wyjścia, uciekać należy tylko i wyłącznie wtedy kiedy wiemy, że ucieczka się wam powiedzie.

Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się) - szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia, w celu zabicia kolejnych osób.

Wycisz się i uspokój wszelkie dźwięki wydostające się z pomieszczenia, w którym się znajdujesz, mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelania przez drzwi czy ścianę.

Wyciszysz, wyłącz telefon - niespodziewany sygnał telefonu mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia.

Poinformuj policję wysyłając informację tekstową SMS o zaistniałej sytuacji - w przypadku wtargnięcia napastnika niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji policji, a także ochronie obiektu (**722 241 997**).

Zasłoń okno, zgaś światło - należy zaciemnić pomieszczenie, aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu.

Nie przemieszczaj się - przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników.

Stań poniżej linii okien, zejdź ze światła drzwi - przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników.

Zejdź z linii strzału, połóż się na podłodze - z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz.

Jeżeli padną strzały, nie krzycz - napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w pomieszczeniach rzeczywiście nikogo nie ma.

Nie otwieraj nikomu drzwi - interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi.

W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia - w sytuacji obecności aktywnego strzelca, jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia.

3.2 Wtargnięcie napastnika (terrorysty) – „zakładnicy”

W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad budynkiem:

Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika - wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników, jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników.

Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon - wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej.

Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia - w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu.

Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego - w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji.

Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika - odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji.

Nie zwracaj na siebie uwagi - niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu.

Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny - brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców.

Nie oszukuj terrorysty - oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane.

Pytaj zawsze o pozwolenie - np. gdy chcesz się zwrócić do innych zakładników - każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana.

Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty - nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się, czy zjeść posiłek.

3.3 Wtargnięcie napastnika (terrorysty) – „działania Policji”

W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów - możesz zostać uznany za terrorystę - policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar.

Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi - próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowane jako akt agresji.

Położ się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy - taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników.

Śluchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom - taka postawa ułatwia działania policji, a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi zakładników.

Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących - tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego.

Pytaj o pozwolenie, jakie czynności możesz wykonać - wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane, jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową.

Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy - policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców.

Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona - w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtapiać w tłum i uciec z miejsca ataku.

Po wydaniu polecenia wyjścia opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku - w przypadku interwencji sił policyjnych, należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne.

Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru - najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych.

4. KRADZIEŻ LUB KRADZIEŻ Z WŁAMANIEM

4.1 Kradzież lub kradzież z włamaniem – „ujawnienie kradzieży”:

W przypadku ujawnienia kradzieży na terenie zakładu pracy:

Niezwłocznie powiadom przełożonego i ochronę obiektu (722 241 997).

Zabezpiecz miejsce kradzieży przed zatarciem śladów przez osoby trzecie lub dalszą kradzieżą – o ile jest możliwe nie zmieniaj ułożenia rzeczy i przedmiotów, nie dotykaj ich, nie ingeruj w najbliższe otoczenie.

Oczekuj na miejscu ujawnionej kradzieży na przybycie przełożonego, pracownika ochrony oraz Policji.

Przełącz swoje spostrzeżenia dotyczące okoliczności kradzieży, w tym fakty dotyczące miejsca i czasu zdarzenia, obecnych na miejscu osób oraz stanu naruszonych lub pokonanych przez sprawcę zabezpieczeń.

4.2 Kradzież lub kradzież z włamaniem – „ujęcie sprawcy na gorącym uczynku”:

W przypadku ujęcia sprawcy na gorącym uczynku (w tym kradzieży z włamaniem) lub jeżeli wobec jakiejś osoby zachodzi podejrzenie o dokonanie kradzieży mienia:

Wezwij podejrzanego do pozostania na miejscu - niezwłocznie powiadom Policję, ochronę obiektu (722 241 997) i przełożonego.

Postaraj się uniemożliwić osobie podejrzaną oddalenie się lub ucieczkę z miejsca zdarzenia.

Staraj się zapamiętać jak najwięcej szczegółów zwłaszcza jeżeli chodzi o rysopis sprawcy, ubiór itp.

Zadbaj o bezpieczeństwo własne i innych osób do czasu przyjazdu policji lub przybycia pracownika ochrony, nie powinieneś pozostawać ze sprawcą sam na sam. Jeżeli jest to możliwe poproś o pomoc inne osoby, aby zapewnić udział świadków w zatrzymaniu.

Udziel pomocy gdy ujęcia sprawcy kradzieży dokonuje inna osoba.

Stosuj adekwatne środki do zagrożenia - w tym masz prawo do obrony koniecznej (ale nie do ataku).

Jeżeli sprawca jest ci znany możesz odstąpić od jego ujęcia, zawiadamiając o całym zajściu policję oraz ochronę obiektu.

Ujęcia sprawcy można dokonać tylko na gorącym uczynku lub w bezpośrednim pościgu za sprawcą.

Przy ujęciu sprawcy nie należy stosować przemocy w stosunku do sprawcy.

Nigdy nie dokonuj przeszukania sprawcy lub rzeczy należących do sprawcy. Czynności tych dokonają przybyli na miejsce funkcjonariusze policji.

Uwaga!!!

W przypadku gdy kradzieży dokonuje sprawca lub grupa sprawców, których sposób postępowania wskazuje, że są agresywne lub uzbrojone, nie podejmuj żadnych czynności, które mogłyby stwarzać zagrożenie dla twojego życia i zdrowia, jak również innych osób. W takiej sytuacji po niezwłocznym powiadomieniu Policji i ochrony obiektu, należy z bezpiecznej odległości obserwować działania sprawców, w celu zapamiętania jak największej ilości szczegółów dotyczących popełnianego przestępstwa.

Zgodnie z art. 243 kk.

§ 1. Każdy ma prawo ująć osobę na gorącym uczynku przestępstwa lub w pościgu podjętym bezpośrednio po popełnieniu przestępstwa, jeżeli zachodzi obawa ukrycia się tej osoby lub nie można ustalić jej tożsamości.

§ 2. Osobę ujętą należy niezwłocznie oddać w ręce Policji.

4.3 Napad rabunkowy:

Napad to nagła, niespodziewana i groźna sytuacja. Podczas napadu rośnie stan emocji - również u napastników. Rosnący stan napięcia emocjonalnego (w szczególności u amatora) powoduje, że napastnik działa w wysokim stresie i nigdy nie wiadomo, co zrobi. W związku z powyższym - celem uniknięcia niepotrzebnych obrażeń lub utraty życia - każdy pracownik znajdujący się w rejonie zagrożenia powinien:

Nie wpadaj w panikę - nie poddawaj się emocjom.

Nie zwracaj uwagi napastników na siebie przez wykonywanie gwałtownych i podejrzanych ruchów.

Zachowuj się spokojnie, nie wykonuj gwałtownych ruchów, nie krzycz, nie uciekaj, ręce powinny być cały czas widoczne - nie chowaj ich za siebie, pod stół, pod marynarkę, do kieszeni itp.

Spróbuj zapamiętać szczegóły dotyczące osoby sprawcy oraz jego zachowania, ale nie przyglądaj mu się nachalnie. W szczególności dotyczy to: wieku, koloru włosów, kształtu twarzy, koloru oczu, sylwetki, znaków szczególnych (ułomności, tatuaże), ubioru, sposobu wystawiania się, tonacji głosu, akcentu, charakterystycznych gestów, tików nerwowych, sposobu poruszania się, formy i treści zwracania się do ewentualnych współsprawców.

Podporządkuj się poleceniom napastników, ale wykonuj je możliwie opieszale.

Nie prowokuj napastników do działań agresywnych, zwłaszcza jeśli grożą bronią.

Wspieraj inne osoby w strefie napadu aby ich zachowanie nie przyczyniło się do niekontrolowanego rozwoju sytuacji i wzrostu agresji.

Jeżeli istnieje możliwość ucieczki - samodzielnie decyduj w tej sprawie, bo konsekwencje mogą być różne.

Nie odcinaj sprawcy drogi ucieczki.

Po wyjściu sprawcy lub sprawców niezwłocznie powiadom policję i ochronę obiektu (**722 241 997**). Jeśli to możliwe, wskaż kierunki oraz środki wykorzystane przez napastników w czasie ucieczki oraz ich rysopisy.

Udziel pierwszej pomocy osobom poszkodowanym.

Zamknij obiekt, poproś inne osoby, które w nim przebywały w czasie napadu, aby pozostały na miejscu do czasu przybycia służb mundurowych.

Zabezpiecz miejsce zdarzenia - nie dotykaj ani nie przenoś niebezpiecznych przedmiotów porzuconych przez sprawcę/sprawców.

Ostoń przed zniszczeniem pozostawione ślady, w szczególności dotyczy to linii papilarnych, odcisków obuwia, niedopałków papierosów, itp.

Przygotuj wykaz przedmiotów, które zostały zniszczone lub zrabowane.

5 INTRUZ NA TERENIE KAMPUSU

Intruz - osoba nieuprawniona do pobytu na terenie Sieci Badawczej Łukasiewicz – Instytut Lotnictwa. Intruzem będzie także osoba, która uzyskała dostęp do określonego obszaru Łukasiewicz-ILOT, lecz z premedytacją weszła lub usiłuje wejść do budynku/pomieszczenia, w którym jej pobyt jest nieuprawniony.

Podejrzenia może wzbudzić nieznana nam osoba: zachowująca się nerwowo, nieposiadająca widocznego identyfikatora dostępowego lub kamizelki wyróżniającej (pracownicy firm zewnętrznych) lub osoba, która weszła lub usiłuje wejść do budynku/pomieszczenia forsując zabezpieczenia lub „na siłę za kimś”.

Osoba nieuprawniona na terenie Łukasiewicz-ILOT – „intruz na terenie kampusu”.

W przypadku uzasadnionego podejrzenia, iż na terenie Łukasiewicz-ILOT przebywa osoba nieuprawniona do pobytu na terenie kampusu, wewnątrz budynku/pomieszczenia, należy wówczas:

Zapytaj osobę - kim jest i co robi w danym miejscu. Poproś o okazanie identyfikatora dostępowego.

Jeśli osoba odmawia okazania identyfikatora lub z jej wyjaśnień wynika, że jej pobyt w budynku/pomieszczeniu jest nieuprawniony - powiadom ochronę obiektu (722 241 997) i przełożonego.

Jeżeli w twojej ocenie zachowanie osoby (intruza) jest agresywne - odstęp od bezpośredniego kontaktu. Poinformuj współpracowników.

Niezwłocznie powiadom ochronę obiektu i przełożonego.

W przypadku, gdy osoba (intruz) usiłuje oddalić się - zapamiętaj rysopis i obserwuj drogę odejścia lub ucieczki.

Po przybyciu pracownika ochrony lub pracownika Działu Bezpieczeństwa i Ochrony - przekaz mu okoliczności zdarzenia, a w przypadku oddalenia się osoby (intruza), rysopis i kierunek odejścia lub ucieczki.

5 PODŁOŻENIE ŁADUNKU WYBUCHOWEGO

Specyfika zamachu bombowego polega na tym, że nie rozróżnia on „swoich” czy „obcych”, inaczej niż w przypadku porwania lub użycia broni palnej, które dotyczą konkretnych osób. Przez materiał wybuchowy rozumiemy związek chemiczny lub mieszaninę kilku związków chemicznych, która jest zdolna w odpowiednich warunkach do gwałtownej reakcji chemicznej i której towarzyszy wydzielanie wielkiej liczby produktów gazowych w postaci wybuchu (detonacji lub deflagracji). Określenie ładunek materiału wybuchowego oznacza określoną ilość materiału wybuchowego przygotowanego do wysadzenia.

6.1 Podłożenie ładunku wybuchowego – „informacja o podłożeniu”:

Otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego zapamiętaj jak największą ilość szczegółów - uzyskane informacje/szczegóły mogą być istotne dla policji dla identyfikacji sprawcy alarmu.

Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje - w przypadku stresującej sytuacji po pewnym czasie możesz mieć problemy z przypomnieniem sobie istotnych informacji.

Po otrzymaniu zgłoszenia należy niezwłocznie powiadomić Policję. Zawiadamiając Policję o pozyskaniu informacji o możliwości podłożenia „bomby” należy podać przede wszystkim:
✓ rodzaj wskazanego w otrzymanym zgłoszeniu zagrożenia (na przykład „ma wybuchnąc bomba”)
✓ źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawnienie podejrzanego przedmiotu – na przykład pozostawionej walizki)
✓ w przypadku zgłoszenia telefonicznego o podłożeniu „bomby” treść rozmowy ze zgłaszającym, w przypadku informacji otrzymanej drogą elektroniczną – treść komunikatu
✓ numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia lub adres mailowy (pocztowy) na który wpłynął komunikat
✓ w przypadku odnalezienia niepokojącego przedmiotu - opis miejsca jego odnalezionego oraz opis przedmiotu
✓ adres, numer telefonu i nazwisko osoby przekazującej otrzymaną informację.
Przełącz następnie niezwłocznie informacje do ochrony obiektu (722 241 997) - celem wdrożenia stosownych procedur, w tym powiadomienie osoby odpowiedzialnej za podjęcie decyzji o zarządzeniu ewakuacji zagrożonego obszaru lub całego obiektu.
Po usłyszeniu informacji o ewakuacji postępuj zgodnie z planem ewakuacji - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ma ona na celu ochronę pracowników przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku.
Nie używaj telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy.
Sprawdź, jeżeli możesz, czy w pomieszczeniu pozostały przedmioty, które nie należą do jego wyposażenia - stwierdzenie obecności nieznanego przedmiotu w pomieszczeniu może przyspieszyć akcję policji i zminimalizować skutki ewentualnej eksplozji.
Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową.
Po przybyciu Policji na miejsce „incydentu bombowego”, policjanci przejmują kierowanie akcją. Należy wykonywać polecenia funkcjonariuszy policji.
Gdy informacja o podłożeniu ładunku wybuchowego przekazana została drogą elektroniczną – zostaw wiadomość otwartą na komputerze, utwórz informacje np. wydrukuj, zrób zrzut ekranu, sfotografuj albo skopiuj wiadomość i jej treść, a następnie powiadom o tym fakcie Kierownika Działu Bezpieczeństwa Informatycznego oraz Kierownika Działu Bezpieczeństwa i Ochrony, celem weryfikacji. Po weryfikacji otrzymasz wskazówki w zakresie dalszego postępowania.

6.2 Podłożenie ładunku wybuchowego – „ujawniony podejrzan pakunek”:

Podejrzan pakunek to przesyłka z ładunkiem wybuchowym lub nieznaną substancją. W przypadku podejrzenia jej otrzymania:
Odizoluj miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku - należy założyć, że podejrzan pakunek jest ładunkiem wybuchowym, dopóki taka ewentualność nie zostanie wykluczona.
Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuwaj podejrzanego pakunku - w przypadku ładunku wybuchowego może on eksplodować w trakcie próby manipulowania.
Okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala) - okrycie pakunku w przypadku wycieku nieznanego substancji może ograniczyć rozprzestrzenianie się substancji.
Poinformuj o stwierdzeniu pakunku (za pośrednictwem ochrony obiektu (722 241 997) policję oraz osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację pracowników.
Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego

sygnału. Ewakuacja ma na celu ochronę pracowników przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku.

Nie używaj telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy.

Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy policji - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową.

7 WYPADEK SKAŻENIA CHEMICZNEGO LUB BIOLOGICZNEGO

Przez zagrożenie chemiczne rozumiemy uwolnienie niebezpiecznych dla ludzi i środowiska pierwiastków chemicznych oraz ich związków, mieszanin lub roztworów występujących w środowisku lub powstałych w wyniku działalności człowieka. Zagrożenie może wynikać także ze stosowania broni biologicznej (broń B, broń bakteriologiczna). W broni B ładunki bojowe są wypełnione mikroorganizmami chorobotwórczymi: bakteriami (wąglik, brucelozą etc.) wirusami (ospy, gorączki krwotocznej, zapalenia mózgu, wirusa HIV), toksynami (rycyna, toksyna otulinowa), grzybami lub pierwotniakami.

7.1 Informacja o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną

W sytuacji otrzymania informacji o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną – np. telefon o zamiarze ataku, należy wówczas:

Zaalarmować wszystkich przebywających na terenie strefy zagrożenia - osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynków przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru.

Powiadomić niezwłocznie ochronę obiektu (722 241 997) celem wdrożenia m.in. procedur alarmowania i powiadamiania.

Po ogłoszeniu alarmu natychmiast powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku.

W budynkach lub budynku zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację.

W przypadku decyzji o ewakuacji niezwłocznie ewakuować pracowników oraz inne osoby przebywające w strefie zagrożenia.

W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry.

Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń - częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji

Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku.

Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych.

Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb - postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

7.2 Skażenie substancją chemiczną/biologiczną – „wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu”

W sytuacji, gdy doszło do skażenia substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się, należy wówczas:

Nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy.

Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji przykryć ją np. kocem.

Opuścić pomieszczenie w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzonej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób.
Zaalarmować wszystkie osoby przebywające w rejonie strefy zagrożenia - ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru - rejonów ewakuacji powinno być kilka, znajdujących się w różnych kierunkach od budynku, gdyż nie znamy kierunku wiatru, z jakiego będzie wiał w czasie przedmiotowego zagrożenia, rejonem ewakuacji powinien być budynek/budynki, a nie otwarta przestrzeń. Wcisnąć przycisk ROP.
Powiadomić niezwłocznie ochronę obiektu (722 241 997) celem wdrożenia m.in. procedur alarmowania i powiadamiania.
Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia.
Jeśli miał miejsce kontakt z substancją należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka.
Po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb - policja, straż pożarna, wyspecjalizowana jednostka zwalczania skażeń i zakażeń.
W obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację.
W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry.
Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń - częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji.
Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku.
Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.
Sporządzić listę osób , które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać przybyłym na miejsce służbom ratowniczym.

7.3 Skażenie substancją chemiczną/biologiczną - „zagrożenie zostało wykryte późno”

W sytuacji, gdy doszło do skażenia substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancje lub/i ogniska zachorowań, należy wówczas:
Nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy.
Opuścić pomieszczenie , w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzonej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób.
Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji przykryć ją np. kocem.
Zaalarmować wszystkie osoby przebywające w rejonie strefy zagrożenia - ewakuować je na zewnątrz pomieszczenia/budynku. Wcisnąć przycisk ROP.
Powiadomić niezwłocznie ochronę obiektu (722 241 997) celem wdrożenia m.in. procedur alarmowania i powiadamiania.
Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia.
W obiekcie/budynku zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację, a budynek wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny.
Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

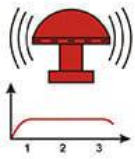

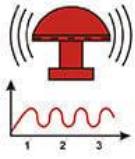

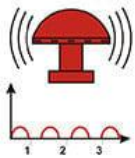
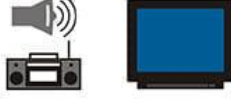

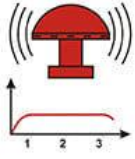

OBRONA CYWILNA

NASZĄ WSPÓLNĄ SPRAWĄ

ZAPOZNAJ SIĘ Z SYGNAŁAMI ALARMOWYMI I PRZEKAŻ INNYM

TABELA
SYGNAŁÓW ALARMOWYCH ORAZ SPOSOBÓW ICH OGŁASZANIA I ODWOŁYWANIA

RODZAJ ALARMU	SPOSOBY OGŁASZANIA ALARMÓW			SPOSOBY ZACHOWANIA SIĘ PO SYGNALE	
	ZA POMOCĄ SYREN	PRZY POMOCY ROZGŁOSNI RADIOWYCH, OŚRODKÓW TVP I RADIOFONII PRZEWODOWEJ	PRZY POMOCY DZWONÓW, GONGÓW	W MIEJSCU PRACY	POZA ZAKŁADEM
<p>ALARM O KŁĘSKACH ŻYWIŁOWYCH I ZAGROŻENIACH ŚRODOWISKA</p> 	<p>DŹWIĘK CIĄGŁY TRWAJĄCY 3 MINUTY</p> 	<p>POWTARZANA TRZYKROTNIE ZAPOWIEDŹ SŁOWNA INFORMUJĄCA O ZAGROŻENIU I SPOSOBIE POSTĘPOWANIA MIESZKAŃCÓW</p> 	<p>SZYBKE UDERZENIA TRWAJĄCE 3 MINUTY</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - PO USŁYSZENIU SYRENY WŁĄCZYĆ ODBIORNIK RADIOWY NA PASMO LOKALNE - POSTĘPOWAĆ ZGODNIE Z PODANYMI W KOMUNIKACIE ZALECENIAMI - ŚCIŚLE STOSOWAĆ SIĘ DO ZALECEŃ WŁADZ LOKALNYCH I DYREKCJI ZAKŁADU - NIE ZBLIŻAĆ SIĘ DO REJONU KATASTROFY LUB AWARII 	
<p>ALARM POWIETRZNY</p> 	<p>DŹWIĘK MODULOWANY TRWAJĄCY 3 MINUTY</p> 	<p>POWTARZANA TRZYKROTNIE ZAPOWIEDŹ SŁOWNA: UWAGA! UWAGA! OGŁASZAM ALARM POWIETRZNY</p> <p>DLA</p> 	<p>SZYBKE UDERZENIA TRWAJĄCE 3 MINUTY</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - PRZERWAĆ PRACĘ - UDAC SIĘ DO NAJBLIŻSZEGO UKRYCIA - WYKONYWAĆ ŚCIŚLE POLECEŃ KIEROWNICTWA ZAKŁADU I SŁUŻB PORZĄDKOWYCH - PRZED OPUSzcZENIEM MIEJSCA PRACY, WYŁĄCZYĆ URZĄDZENIA, GAZ I DOPLYW PRĄDU 	<ul style="list-style-type: none"> - PRZERWAĆ PRACĘ DOMOWĄ, ZAKUPY, NAUKĘ, UDZIAŁ W IMPREZACH, PODRÓŻ - WYŁĄCZYĆ GAZ I DOPLYW PRĄDU - WYGASIĆ OGIEŃ W PALENISKACH (PIECACH) KOMINKACH - UDAJĄC SIĘ DO UKRYCIA ZABRAĆ ZE SOBĄ: DOKUMENTY, CIEPŁĄ ODIĘŻ, KOCE, ZAPAS WODY ŻYWNOŚCI ORAZ POZOSTAJĄCE W DYSPOZYCJI INDYWIDUALNE ŚRODKI OCHRONY
<p>ALARM O SKAŻENIACH</p> 	<p>DŹWIĘKI TRWAJĄCE 10 SEK. POWTARZANE PRZEZ 3 MIN. Z PRZERWAMI 25-30 SEK.</p> 	<p>POWTARZANA TRZYKROTNIE ZAPOWIEDŹ SŁOWNA: UWAGA! UWAGA! OGŁASZAM ALARM O SKAŻENIACH</p> <p>DLA</p> 	<p>SZYBKE UDERZENIA (BICIA) W CZASIE PO 10 SEK. Z PRZERWAMI 25-30 SEK. TRWAJĄCE 3 MINUTY</p> 	<p>POSTĘPOWAĆ JAK PRZY OGŁOSZENIU ALARMU POWIETRZNEGO A PONADTO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - NALOZYĆ MASKĘ PIŁGĄ LUB ŚRODEK ZASTĘPCZY W RAZIE ICH BRAKU STOSOWAĆ DO OCHRONY DRÓG ODECHOWYCH TAMPONY ZWILŻONE WODNYM ROZTWOREM SODY OCZYSZCZONEJ - Z CHWILĄ NIEMOŻNOŚCI OPUSzcZENIA POMIESzcZENIA, USZCZELNIĆ JE - NIE SPOŻYWAĆ POKARMÓW I NIE KORZYSTAĆ Z UŻYWEK - DODATKOWO PRZEBYWAJĄCYM NA WOLNEJ PRZESTRZENI - OBSERWOWAĆ KIERUNEK UNOSZĄCEGO SIĘ DYMU LUB OSŁOJKI PARY - STARAĆ SIĘ WYJŚĆ POZA STREFE SKAŻEN - NIE WCHODZIĆ W PLAMĘ ROZLANEJ CIECZY I OMIJAĆ KALUŻE WODY - NIE DOTYKAĆ ZADNYCH PRZEDMIOTÓW - NIE SIADAĆ I NIE OPIERAĆ SIĘ - Z CHWILĄ NIEMOŻNOŚCI OPUSzcZENIA STREFY SKAŻEN, SCHRONIĆ SIĘ W NAJBLIŻSZYM UKRYCIU 	
<p>UPRZEDZENIE O ZAGROŻENIU SKAŻENIAMI LUB ZAKAŻENIAMI</p> 		<p>POWTARZANA TRZYKROTNIE ZAPOWIEDŹ SŁOWNA: UWAGA! UWAGA! OSOBY ZNAJDUJĄCE SIĘ NA TERENIE</p> <p>OKOŁO GODZ. MIN. MOŻE NASTĄPIĆ SKAŻENIE (ZAKAŻENIE)</p> <p>Z KIERUNKU</p> 		<ul style="list-style-type: none"> - PRZERWAĆ PRACĘ I STARAĆ SIĘ OPUSzcZYĆ ZAGROŻONĄ STREFĘ - PRACUJĄC W POMIESzcZENIACH USZCZELNIĆ JE, PRZYKOTOWAĆ SIĘ DO WYŁĄCZENIA GAZU I DOPLYWU PRĄDU - PRZYKOTOWAĆ SIĘ DO WYŁĄCZENIA URZĄDZEŃ TECHNICZNYCH - BYĆ W GOTOWOŚCI DO OPUSzcZENIA STANOWISKA PRACY I UKRYCIA SIĘ W NAJBLIŻSZYM SCHRONIE - PRZY ZAGROŻENIU ZAKAŻENIAMI POSTĘPOWAĆ WEDŁUG POLECEŃ WYDANYCH W KOMUNIKACIE ORGANU PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ 	<ul style="list-style-type: none"> - PRZERWAĆ PRACĘ DOMOWĄ, ZAKUPY, UDZIAŁ W IMPREZACH I STARAĆ SIĘ JAK NAJSZYBCIEJ OPUSzcZYĆ ZAGROŻONĄ STREFĘ - W DOMU - SPRAWDZIĆ ZABEZPIECZENIE ZAPASÓW - USZCZELNIĆ POMIESzcZENIA - WYKONYWAĆ ŚCIŚLE POLECEŃ WŁADZ PORZĄDKOWYCH
<p>ODWOŁANIE ALARMU</p>	<p>DŹWIĘK CIĄGŁY TRWAJĄCY 3 MIN.</p> 	<p>POWTARZANA TRZYKROTNIE ZAPOWIEDŹ SŁOWNA: UWAGA! UWAGA! ODWOŁUJĘ ALARM</p> <p>DLA</p> 	<p>POWOLNE UDERZENIA (BICIA) TRWAJĄCE 3 MINUTY</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - POWRÓCIĆ NA POPRZEDNIE MIEJSCA I PRZYSTĄPIĆ DO REALIZACJI PRZERWANYCH CZYNNOŚCI - PRZEWIETRZYĆ POMIESzcZENIE I UZUPEŁNIĆ ZAPASY ŚRODKÓW DO JEGO USZCZELNIENIA - W PRZYPADKU UŻYCIA B.M.R. LUB UWOLNIENIA SIĘ DO ATMOSFERY TOKSYCZNYCH ŚRODKÓW PRZEMYSŁOWYCH PODDAĆ SIĘ KONTROLI I ZABIEGOM SANITARNYM LUB WG WSKAZAŃ WŁADZ LOKALNYCH (KOMENDY OC ZAKŁADU) 	

PO USŁYSZENIU SYGNAŁU ALARMOWEGO NADAWANEGO PRZEZ SYRENY LUB RUCHOME ŚRODKI NAGŁAŚNIAJĄCE NALEŻY:

1. Nie wywoływać paniki, zastosować się do poleceń nadawanych w tych komunikatach - ostrzec sąsiadów o alarmie.
2. Ograniczyć do niezbędnego minimum ruch pieszy i pojazdów mechanicznych.
3. Udzielać sobie wzajemnej pomocy podczas samoewakuacji (pomóc słabszym i chorym) - samoewakuować się najkrótszą drogą.
4. Osoby pozostające w pomieszczeniach powinny uszczelnić okna, drzwi i ciągi wentylacyjne wykorzystując ścinki miękkich szmat, watę, ligninę, namoczone ścinki papieru, pasy gąbki itp.
5. W ukryciu przebywać do chwili otrzymania polecenia opuszczenia obiektu od służb porządkowych.